

La oss bygge et parti som kan forandre Norge og forandre verden

Taler

Bjørnar Moxnes

Dato

8 mai 2014

Sted

Håndverkeren konferansesenter,
Oslo

Omstendigheter

Rødts landsmøte

- 1 Tidligere i år møtte jeg en av dere for første gang. Da fikk jeg høre en historie som forteller mye om hva slags verden vi lever i, og litt om hva slags parti vi i Rødt er. Jeg møtte Anders Evenstuen. Han bor på Flå i Hallingdal. Han jobber og er tillitsvalgt på Novema Aggregater.
- 5 Bedriften Anders jobber på, den ble tatt over av et dansk investeringsselskap. De bestemte at fabrikken skulle gi dem 10 % overskudd hvert år. Uten å ha spurt dem som jobber der om det var realistisk. Dette var det bare noen høyere oppe i systemet som hadde bestemt.
- 10 Bedriften gikk godt, men det var ikke mulig å tappe den for så store summer. Dermed sa eierne at pengene skal tjenes inn ved å si opp 10 mann. Midt i den her prosessen ber så bedriften om forhandlinger om utvida overtid, for å klare å levere ordrer for flere millioner til kundene.
- 15 Da fikk Anders Evenstuen nok. Han ga en kort beskjed til Danmark: De som er sagt opp skal tilbake i jobb. Ellers blir det ikke et sekund mer overtid. Det hele ordna seg, for å si det sånn.
- 20 Historia fra Hallingdal er en historie om moderne kapitalisme. Kortsiktig profitt for eierne går foran alt annet. Det er historia om en finanselite som ikke bryr seg om de raserer arbeidsplasser. Det de bryr seg om er tallene i neste kvartalsrapport.
- 25 Men det er også historia om hvordan Rødts medlemmer står opp for kollegaene

sine. Det er kort og godt en historie som gjør meg litt oppgitt på vegne av det samfunnet vi lever i, men veldig stolt på vegne av Rødt.

30 Sist gang vi møttes her, for omtrent et år sia, snakka jeg om hva Rødt skulle bruke stortingsplassen til. Sånn gikk det ikke, dessverre. Vi kom ikke inn..

Det betyr at det ikke er stor stemning for en grunnleggende forandring av samfunnet i sosialistisk retning. Det er det vår jobb å gjøre noe med.

35

Samtidig er det mye valgresultatet IKKE betyr.

Det betyr ikke at valgkampen var bortkasta. Vi fikk over 300 nye medlemmer, mange ble kjent med Rødt for første gang.

40

Det betyr heller ikke at de sosialistiske prinsippene vi tror på, har blitt irrelevante. De store mediene tolker valgresultatet som om alt venstresida står for, har spilt fallitt. At ideene våre har gått ut på dato. At framtidens ideer og løsninger finnes på høyresida.

45

Dét skjønner jeg ikke.

For det første har høyresidas politikk de siste tiårene blitt prøvd ut i land etter land. Og feila gang på gang. Skrivebordsteorien deres om at mest mulig uhemma konkurranse gir best mulig samfunn, fungerer ikke i virkeligheten. Denne politikken er tvert i mot årsaken til den økonomiske krisa og massearbeidsløsheten vi ser i Europa i dag.

50

For det andre: Hvis sosialisme har gått av moten, betyr det at demokrati har gått av moten.

55

Det er jo arbeiderbevegelsen og venstresida som har kjempa gjennom frihet og demokrati på stadig flere samfunnsområder. For at "Solskinn og brød og ånd skal eies av alle", som Nordahl Grieg sa det.

60

Det er våre prinsipper som har ligget til grunn for de tryggeste, frieste og mest rettferdige samfunnene verden så langt har sett. Samfunn ikke bare med små forskjeller og sterke fellesskap, men også med høy produktivitet og lav arbeidsløshet.

Da snakker vi om gode samfunn. Som er noe annet enn marked.

70 Vi må aldri glemme arbeiderbevegelsens sterke tradisjoner for radikal, demokratisk sosialisme. Og at de framskrittene som arbeiderbevegelsen og venstresida vant gjennom, ikke kom av seg selv.

- Én gang var det kontroversielt å mene at alle er like mye verdt, uansett hvilket
75 klasse de kom fra.

- Én gang var det kontroversielt å mene at innflytelse på arbeidshverdagen var noe du hadde rett til, ikke bare opp til hver enkelt sjef.

- Én gang var det kontroversielt å mene at vanlige folk var i stand til å ta del i styringa av samfunnet, og derfor burde ha stemmerett.

80

Det var ikke nødvendigvis kontroversielt blant folk flest - men blant makthaverne. Etter over hundre år med politisk kamp har dette blitt verdier som alle partiene i Norge holder festtaler om. Likevel mener noen at
85 prinsippene våre ikke lenger er aktuelle. At vi har nok demokrati, nok frihet, nok fellesskap. At det vi trenger nå, er å få lov til å kjøre Segway.

90 I 1907 sa Ole Olsen Malm fra Stortingets talerstol «At give kvinderne stemmerett vil simpelthen være at begaa nationalt selvmord». Nå har vi hatt denne stemmeretten i over 100 år. Selvmordet lar vente på seg... Men hva er det dagens stortingspolitikere prøver å skremme oss fra å tro på, som vil være en selvfølge om 100 år?

95

Jeg tror det handler om demokrati på arbeidsplassen. Demokrati over økonomien.

100 Hvis vi alle er enige om at politikk må drives etter demokratiske spilleregler, da er det rart å mene at vi har nok demokrati. For hva er politikk? Ifølge Statsvitenskapelig leksikon er «politikk» den virksomheten i et samfunn som innebærer at «mål blir satt, prioriteringer ordna, verdier fordelt og virkemidler valgt og anvendt».

105

Og hva er det man driver med i styret til Novema Aggregater, i Norsk Hydro, eller andre selskaper som eier store samfunnsressurser?

Ække det å sette mål for tusenvis av menneskers virksomhet?

110

Ække det å gjøre prioriteringer, for eksempel mellom investering i rein aluminiumsproduksjon i Norge eller forurensende aluminiumsproduksjon i Qatar?

115

Sitter ikke ledelsen i et storselskap nettopp og velger virkemidler og fordeler verdier?

Saken er jo at viktige beslutninger i store banker og private konserner har enorme konsekvenser for fellesskapet.

120

Det er allerede politikk i disse beslutningene.

Eierne utøver en politisk makt over andre menneskers livsgrunnlag, over andre menneskers lokalsamfunn, over utviklinga av hele samfunnet

125

Men de gjør det ikke demokratisk. Ingen har valgt dem. De bare bestemmer - fordi de eier. Beslutningene tas ovenfra og ned, ikke nedenfra og opp.

130

Mitt syn er som følger: Hvis du blir påvirket av en beslutning, skal du kunne være med på å påvirke den beslutninga.

I Norge tas det masse beslutninger som påvirker folk, uten at de har fått være med å påvirke dem. Det forteller meg at vi ikke har nok demokrati, nok frihet eller nok fellesskap, men at vi burde kjempe for mye mer.

135

Mediene må gjerne mene at det vi tror på er umoderne. Jeg bryr meg ikke.

Jeg kommer uansett til å insistere på prinsippene om sosialisme, demokrati og frihet.

140

Jeg kommer uansett til å insistere på å la demokratiet overta.

Å la demokratiet overta - det er kjernen i sosialistisk politikk.

150 En gang ble nasjonalstatene styrt av eneveldige konger, fyrster og keisere. Det fungerte ikke, derfor tok demokratiet over.

En gang ble Europas viktigste infrastruktur, jernbanen, eid og bygd ut av eneveldige magnater. Det fungerte ikke. De bygde på kryss og tvers, uten å tenke på helheten. Derfor tok demokratiet over. Vi skapte nasjonale togselskaper, eid i fellesskap.

155 En gang sto arbeidsfolk med lua i hånda og underbød hverandre for å få jobb den dagen. Det fungerte ikke. Derfor bygde vi arbeiderbevegelsen..

160 Vi skapte en viss sivilisasjon innafor arbeidslivet.

Vi gjorde helse til en menneskerettighet og innførte demokratisk styring av helsevesenet.

165 Sånn som vi også gjorde med skolen. Universitetene. Studiefinansieringa. Landbruket.

Folketrygden.

170 Dette var frihetens framsteg. OG det var demokratiet som rykka fram på områder som i andre kapitalistiske land ofte er demokratifri sone.

Norge er et kapitalistisk land. Men vi siviliserte denne kapitalismen med viktige sosialistiske innslag.

175

Nå er det mange partier som vil ha vekk denne sivilisasjonen. Som vil la bunnlinja styre sjukehusene. Som vil lage big bisniss av barnehagene. Som vil ha bestemor på anbud. Som sender Statoil på børs. Som presser folkestyret tilbake på område etter område.

180

Vi vil derimot ha profittfri sone i velferden. Vi mener at felleskassa skal brukes

på felles velferd, ikke privat profitt.

185 Men vi stopper ikke der. Vi mener at demokratiet skal overta.

La meg gi ett eksempel: I dag blir den finansielle infrastrukturen, med banker og kredittselskaper, eid av private særinteresser. Er det så farlig? Her vil jeg låne ord til investor Øystein Stray Spetalen - en mann som ifølge eget utsagn betaler mer
190 i skatt enn hele SVs landsmøte (og dermed trolig Rødts landsmøte og).

Sitat: «Det er en gisselsituasjon. Bankene terroriserer hele samfunn. Med råvarespekulasjon driver de matpriser til himmels, eller de setter ulevelig rente på lån stater som Hellas er helt avhengige av. Denne utpressinga rammer
195 befolkninga, og bidrar overhodet ikke til verdiskaping». Sitat slutt.

En bitteliten finanselite bruker bankene for å berike seg selv mest mulig. De ødelegger framtida for generasjoner av europeere. Sånn kan vi ikke ha det. Derfor vil vi at demokratiet skal overta.

200

Og Per Sandberg sa noe veldig lurt denne uka. Han sa: Man skal velge sine ledere. Men det Per glemte, var at det ikke bare er kongen som ikke er valgt, men også lederne i arbeidslivet. Eierne i de store selskapene. Kapitalisme betyr at de mektigste menneskene i samfunnet aldri er på valg. Men, kjære landsmøte: Man
205 skal velge sine ledere. Per: Du er velkommen på sosialistlaget når det skulle være.

Så er det en annen ting jeg også kommer til å insistere på. At vi trenger et
210 samfunn uten klasseskiller. Som økonomen Thomas Piketty viser i sin nye bok Kapitalen i det 21 århundre, ligger det i kapitalismens natur å øke ulikheten mellom vanlige folk og eierne, siden formuer vokser raskere enn lønningene.

Den sosialdemokratiske gullalderen etter 2. verdenskrig var det historiske
215 unntaket. Som ikke førte til at kapitalismen ble rettferdig for all framtid. Etterkrigsårene var unntaksperioden. De enorme ødeleggelsene i første og andre verdenskrig ga rom for en kraftig gjenoppbygging og høy økonomisk vekst. En historisk sterk fagbevegelse klarte i denne perioden å presse fram høy skatt på formuer og topplønninger, og en mer rettferdig fordeling av overskuddet.

220

Men det var da. Nå er det business as usual.

Økende klasseskiller er kapitalismens normaltilstand.

225

Og klasseskillene øker også i Norge. Den rødgrønne regjeringa prøvde gjennom 8 år å nekte for det, men forskjellene mellom de superrike og vanlige folk er nå tilbake på nivået fra 1930-tallet. Siden 2005 har vi fått over 100 nye milliardærer. Samtidig vokser 100.000 barn opp i fattige familier. Og samtidig er politikere fra alle partier enige om å minske forskjellene. Da er det systemet som det er noe gærnt med.

230

Høyre sier ofte at det skal lønne seg å jobbe. Piketty viser hvordan kapitalisme nettopp ikke er et system hvor det lønner seg å jobbe. Det er et system hvor det lønner seg å arve. Det er et system som gir oss stadig større forskjeller. Det er et system som ikke fungerer i lengden.

235

Jeg vil ikke at samfunnet skal være som det er om bord på et fly, med bissnissklasse for eliten og økonomi for oss andre. Jeg vil at samfunnet skal være mer som:

240

Roskildefestivalen. For dere over 60, det er litt sånn som Woodstock. Folk stiller på likefot. Ingen dømmer deg for hvor du kommer fra, hvem foreldra dine er. Overskuddet går tilbake til fellesskapet, og Bruce Springsteen spiller konsert hver kveld. Ok, det siste der, om Bruce hver kveld var å ta i litt. Men resten er sant!

245

250

Ok. Å la demokratiet overta. Å skape et samfunn uten klasseskiller. Så er det et tredje prinsipp jeg kommer til å insistere på. Nemlig at samarbeid fungerer bedre enn konkurranse. All konkurranse er selvfølgelig ikke feil. Konkurranse om hvem som kan løpe fortest eller score flest mål har ingen vondt av.

255

Men kapitalistisk konkurranse, dét er noe annet. Som konkurranse om å jobbe for lavest mulig lønn. Eller å tilby multinasjonale selskaper lavest mulig skatt. Eller å skape størst mulig kortsiktig profitt for eierne. Det er en konkurranse der selv vinneren står igjen som en taper. Det blir et kappløp mot bunnen.

Alternativet til konkurranse, det er samarbeid.

Samarbeid mellom skoler, sånn at skoler som sliter kan lære av dem som lykkes.

265

Samarbeid mellom land, sånn at ingen stater lar seg presse av store selskaper til å senke skattene i frykt for at utflagging.

Samarbeid mellom arbeidsfolk, sånn at næringslivet må satse på teknologi og effektivitet i stedet for å presse ned lønningene.

270

Mange viser til idretten for å bevise at konkurranse er best. Det forstår jeg ikke. Tenk på håndballjentene. Eller fotballandslaget under Drillo, eller Bjørgen og Johaug og resten av skidamene som vinner gang på gang på gang. Når de blir spurt om hvorfor de lykkes, peker de på samarbeidet i laget. Viljen til å hjelpe hverandre til å bli bedre.

275

Eller som Marit Breivik sier det: Målet er å få hver og en til å yte inn til fellesskapet.

280

Tenk det: Selv de som lever av å konkurrere samarbeider for å prestere!

Konkurranse, kjære landsmøte, det er bare en måte å rangere vinnere og tapere.

285

Samarbeid er måten å bli bedre på.

Jeg er for å være helt ærlig ikke så opptatt av nøyaktig hvilket sjukehem eller skole som er best til en hver tid. Jeg er opptatt av at de skal bli bedre.

290

Vi vil la demokratiet overta.

Vi tror på et samfunn uten klasseskiller

Vi tror på samarbeid i stedet for konkurranse.

295

Disse prinsippene er solide. Disse prinsippene er rettferdige. Og aller viktigst: Disse prinsippene har fungert i praksis før, og vil gjøre det igjen. Det skal mer til enn et dårlig valgresultat før jeg gir slipp på dem. Vi skal være stolte av dem, vi skal bygge videre på dem og vi skal ta dem med oss inn i en ny tid.

Valgnatta holdt jeg en tale på Parkteatret, der flere hundre av
305 valgkampaktivistene våre var samla: Der sa jeg «Det at høyresida har vinni
valget, det kan vi ikke gjøre noe med. Men regjeringspartiene er ikke eneveldige i
Norge. Kampen om hvor mye de får gjennomført er ikke tapt. Den starter her
og nå, og vi har én klar beskjed til Erna og Siv: Vårt Norge er ikke til salgs!

310 Mange av oss husker fortsatt noen triks fra sist det var borgerlig regjering i
Norge. Vi samler gjerne 10.000 på Youngstorget igjen, hvis det trengs for å
stoppe høyrepolitikken»

Og kjære landsmøte. Det arrangeres så å si ikke et 8. mars-tog i dette landet -
315 uten at noen av Rødts medlemmer er med på det. Landet rundt, dere jobba som
ville hælvet mot Bent Høie og reservasjonsretten. Og sammen med mange
andre slo vi det tilbake: Det viser bare én ting: Kampen er ikke tapt - den har
bare så vidt begynt!

320 Og et av de viktigste slagene står i arbeidslivet. Noe av det fineste vi har i Norge
er et arbeidsliv der folk i vanlige jobber slipper å stå med lua i hånda. Det trues
nå.

Mandag morgen går de ansatte ved 69 hoteller i de største byene ut i streik. Som
325 tillitsvalgt Dajana Povlikova på Radisson Blu Oslo Plaza sier det: «Vi har en
tung jobb, og jeg synes vi har dårlig lønn. Vi er blitt tilbudt et timetillegg på to
kroner.» Dajana har jobba der i tre og et halvt år. Hun har ennå ikke fått fast
stilling.

330 Til Dajana og de andre hotell-ansatte vil jeg si: Dere kjemper en rettferdig kamp,
og dere har vår fulle støtte!

Politikerne har gitt fra seg kontrollen over arbeidslivet, og det det går utover
vanlige folk. Hva gjør Frp og Høyre med det? Ingenting. Eller det vil si: Fra
335 vondt til verre: De vil ikke stramme inn på midlertidige stillinger eller
bemanningsbyråer. De vil gjøre det lettere å ansette folk midlertidig.

340 Og de oppfører seg som om vi fortsatt har et trygt arbeidsliv. Som om vi ikke er
kobla på EUs indre marked. Som om vi har grensekontroll. Som om det ikke
fins bemanningsbyråer.

Mens det som skjer er at bølge av kriminalitet skyller inn over norsk arbeidsliv, i
et omfang vi aldri tidligere har sett. Skatteunndragelse. Svart arbeid.
345 Tvangsarbeid. Vold og trusler. Falske fakturaer. Grov sosial dumping. Lovlydige
selskaper har ikke sjans til å overleve i konkurranse mot denne mafiaen.

Så blir politikerne sjokkert. Veldig sjokkerte. Men det er jo de som har satt døra
350 på vidt gap og dekket bordet for kriminelle nettverk fra Øst-Europa som vil
komme til Norge og svindle. Likevel blir de overraska når mafiaen dukker opp.

Er det mulig å være så naiv?
Er det mulig å være så korttenkt?

355 Ja, det er visst det. For i Norge tenker ikke politikerne selv, når EØS-avtalen
bestemmer. Og den bestemmer at vi skal ha fri flyt.

Det her går ikke. Det truer samfunnssikkerheten. Det fører til grov utnyttelse av
360 arbeidsfolk. Det trengs en kraftig innstramming. Derfor foreslår vi en rekke
tiltak. Blant annet å fryse Schengen-avtalen ut året for å gjenvinne kontroll.

Jeg syns det er ganske utrolig at politiet bruker store ressurser på å
tvangsreturnere mennesker på flukt, mens kriminelle mafianettverk har åpen
365 motorvei inn i Norge - uten at politiet har kontrollmuligheter!

Derfor må vi styrke grensekontrollen, sånn at politiet i hvert fall har en viss
mulighet til å følge med på disse nettverkene.

370 Mange vil påstå at dette forslaget er useriøst. Men det fins en åpning for å fryse
Schengen-avtalen, når det er nødvendig av hensyn til samfunnets sikkerhet. Når
det er sånne toppmøter, da stoppes Schengen-avtalen. Da må tilreisende
demonstranter vise pass.

375 Hvis den regelen kan brukes mot fredsaktivister, bør den også kunne brukes

mot øst-europeisk mafia. Det kommer så klart til å koste litt penger. Det vil bli litt mer jobb å krysse grensa, men det må vi faktisk tåle. Vi kan ikke stå
380 maktesløse og se på at bygg og anlegg, transport, reinhold, hotell og restaurant undergraves, bare fordi vi syns det er litt kjedelig å vise pass.

Så må jeg si noe om pensjonsreformen.

385

Noen syns kanskje jeg snakker litt vel ofte om pensjonsreformen. Men jeg gjør det av to grunner. For det første er reformen ekstremt urettferdig. Den gjør at folk med tungt arbeid, som ikke har helse til å stå i jobb til de er 70 år, får livsvarige kutt i pensjonen sin.

390

For det andre er ikke slaget tapt. Våren 2017 skal pensjonsreformen evalueres. Vi skal bruke tida fram til 2017 på å bygge en folkebevegelse for en rettferdig pensjon. Vi skal sørge for at Stortingsvalget samme år blir et pensjonsvalg. Og til de rødgrønne partiene vil jeg komme med en vennlig oppfordring:

395

Glem for en gangs skyld prestisjen. Innse at pensjonsreformen er et feilskritt. Vis vilje til å rydde opp. Ikke bare er det riktig, jeg tror også det er viktig for å ha noen saker som gjør at vi vinner makta fra de mørkeblå ved neste valg.

400

Jeg var i Odda 1. mai. Jeg var invitert for å holde hovedtalen. Det var en stor ære. Og særlig for en Oslo-gutt. Det er mye pent å si om byen min, og jeg er glad i den. Men når det kommer til industri og verdiskapning... Dere skjønner poenget!

405

Når jeg snakker med Terje Kollbotn, sitter jeg hver gang igjen med inntrykket at Odda er det viktigste stedet - og LO i Indre Hardanger den viktigste aktøren. Ikke bare i Hordaland, på Vestlandet eller i Norge. Men kanskje også i Europa. Og den vestlige verden.

410

Og det skjer viktige ting i Odda. Jeg fikk se det som kan bli et klimavennlig industrieventyr.

415

Ilmenittsmelteverket i Tyssedal de produserer råjern, av høyeste kvalitet. Som blant annet brukes i navene på de gigantiske havvindmøllene.

Smelteverket går på rein fornybar vannkraft, men kull brukes i produksjonsprosessen. Årlig CO2-utslipp er 320.000 tonn. Men nå jobber de
420 med et hydrogenprosjekt. De skal erstatte kullet med hydrogen. Det har aldri vært gjort før. Og det kan gi et kutt i CO2-utslippene på 90 %.

Målet er å overføre teknologien til all stålindustri. Det kan gi enorme utslippskutt. Den kraftforedlende industrien vår er verdens mest miljøvennlige.
425 Nå kan den ta enda et stort skritt i riktig retning.

Framtida vår er ikke avhengig av oljefond eller finansrikdom. Framtida vår skaper vi selv, gjennom arbeidet vårt. I tusen år har vi levd av jorda og fisken, skogen og berget, havet og vannkrafta.

430 Hva skal vi leve av i framtida? Akkurat det samme. Vi skal dyrke ny jord, produsere mer mat, vi skal forvalte skogen og fiskeriene, utvikle industri og teknologi. Vi lever ikke av papir, verken av børspapirer eller avispapir. Vi lever ikke av å se hverandre eller av å bli sett på av andre. Vi lever av det vi skaper, av
435 det vi produserer. Vi har levd av å dele fruktene av hverandres arbeid. Det er dét vi skal fortsette med.

Norge har vind, regn og bølger. Vi har en barsk natur. Det som en gang gjorde oss fattige, kan i dag gjøre oss rike. Vi kan skape mye mer energi fra naturen vår.
440 Verden trenger energi etter olja. Vi skal bidra til å gi den det.

Og vi skal dele rikdommen vår med verden, men vi skal gjøre det i solidaritet, ikke som kapitalister og finansforvaltere av oljefondet. Vi er medeiere i Nike og Adidas, McDonalds og Burger King, olje og gull, plyndring og utbytting. Det er
445 dét de sier vi skal leve av i framtida, når de sier vi skal leve av Oljefondet. Av andres arbeid. Det er en skam.

Når jeg blir gammel vil jeg ikke leve av overskuddet fra arbeidet til ungene i tekstilfabrikkene i Bangladesh. Jeg vil leve av arbeidet til mine egne barn, sånn
450 som foreldra mine gjorde før meg, og deres foreldre før dem.

Det er det vi skal gjøre. Vi skal bygge landet og dele det vi får fra det.

Rødt er et parti i støpeskjea. Vi er i forandring. Aldri har vi vært flere medlemmer. Aldri har nysgjerrigheten rundt et Rødt-landsmøte vært større. Det tyder på at flere tar oss på alvor, også de som ikke er enige med oss. Da må vi også ta oss selv på alvor.

460

Til dere som er nye medlemmer og er på landsmøte for første gang, vil jeg komme med en oppfordring. Ta plass. Si hva dere mener fra talerstolen. Snakk i mot meg og andre når dere er uenige. Dere eier dette partiet like mye som vi som har vært med lenger.

465

Rødt er et ungt parti, men vi har lange røtter. Nå som partiet er i endring, med en ny generasjon medlemmer som gjør seg stadig mer gjeldende, bør vi også tenke litt over historia.

470

For 25 år sida i en situasjon der den radikale venstresida i mange land omtrent forsvant. Der mange ga opp ideene om at en annen verden er mulig, var det noen som holdt fast. Det var noen som nekta å godta at markedsliberalismen hadde vinni en endelig seier. Det var noen som sto oppreist i politisk motvind.

475

Mange av dem er med i Rødt i dag, flere av dem sitter også her i salen. De har fått kjeft for det som ble gjort feil for 40 år sia, og en del av den kjeften var på sin plass. Men de fortjener også en stor takk for alt det de har gjort riktig. For å ha skapt en sterkere fagbevegelse, en sterkere kvinnebevegelse, en sterkere solidaritetsbevegelse. Og for den avgjørende innsatsen for at Norge ikke skulle bli underlagt Brussel og EU. Hadde det ikke vært for dem, ville vi kanskje vært partiløse i dag, alle som en.

480

Det er mange eksempler på at partier til venstre har gått til høyre og kalt det modernisering. Derfor skjønner jeg godt om noen blir litt skeptiske, når jeg snakker om at vi må fornye Rødt. Så la det være helt klart: Å løpe fra prinsippene sine, det er ikke å fornye seg. Å si det vi tror folk vil høre, i stedet for å si det vi mener, er ikke fornyelse.

485

Vi skal fornye oss, vil skal være selvkritiske, og vi skal ha mot til å endre standpunkter hvis vi mener de ikke holder mål. Men vi skal aldri gi slipp på det som gjør oss til et sosialistisk og rødt parti.

490

Fram til 2017 har vi en hovedoppgave, og vi har under fire år på oss. Den

495 oppgaven er å bygge et sterkt parti:

Som er til stede over hele landet.

Som har en politikk som er relevant for folk landet rundt.

500

Som kan sakene sine til fingerspissene.

Som kan utfordre politikermytene som dominerer den nasjonale politiske debatten.

505

For når velferden blir sett på som en byrde, da er det ikke rart viljen til å investere i skole, sykehus og sosial trygghet blir liten.

510 Når økte pensjonsutgifter skal møtes med at "alle må jobbe mer", da er det ikke lett å få til et rettferdig pensjonssystem.

515 Og når bombefly blir måten vi skaper fred og beskytter sivile på, da er det ikke rart vi ikke kommer noen særlig vei.

Disse politikermytene, og mange fler, må vi gå til angrep på hvis vi skal lykkes med å bli et sterkt parti landet rundt innen 2017.

520

Men det kommer til å bli vanskelig. Og skeptikerne kommer til å være mange.

De kommer til å si at Rødt er dødt.

525 Og ja, vi kom ikke inn på Stortinget. Men vi har flere medlemmer enn noen gang. Og de tillitsvalgte på LO-kongressen i fjor ga oss valgkampstøtte for første gang.

530 Jeg sier ikke at vi ikke er i en vanskelig situasjon. Jeg sier bare at det er litt rart å si at et parti som får nye medlemmer hver uke, er dødt.

De kommer til å si at vi like gjerne kan slå oss sammen med SV, eller de Grønne.

Og ja, vi er enige med dem i mye. Men vi slår oss ikke sammen av den grunn. Vi
535 samarbeider selvfølgelig når vi er enige, men det ville vært dumt å ikke ha
friheten til å stå opp for det vi tror på når vi er uenige, som når SV støtter
bombing i Libya eller De Grønne vil fjerne sexkjøpsloven.

540 Så viste stortingslistene at som partier så er vi ikke så like som mange tror. Rødt
hadde flere med vanlige jobber og vanlige inntekter på valglistene våre enn noe
annet parti. Tjue prosent av våre kandidater er helsearbeidere. Ti prosent jobber
i industrien. Og mens nesten annenhver av SVs kandidater har årslønn på en
halv million, var det bare 25 prosent av våre kandidater som tjente like mye. Jeg
545 har større tro på å bygge videre på det, enn på å slå oss sammen med noen andre.

Selv om vi står i en vanskelig situasjon, kan vi lykkes. Jeg skulle gjerne sagt at jeg
550 er helt sikker på at vi lykkes. Men det er jeg ikke. Vi har en stor jobb foran oss,
og det er mange ting vi fortsatt ikke har gode nok svar på. Det jeg derimot er helt
sikker på, er at det bare er opp til oss.

Det er under fire år igjen til neste stortingsvalg. Bruker vi de årene godt, bygger
555 partiet nedenfra og opp, åpner opp Rødt for nye medlemmer - og kanskje
viktigst av alt: utvikler ny politikk, så lykkes vi.

Men vi får det aldri til hvis det er jeg og resten av ledelsen som skal gjøre jobben.
Det er grunnen til at jeg tar til orde for at vi gjennomfører landsmøter hvert år
560 fram til 2017.

Fornyelsen av Rødt må være et grasrotprosjekt. Da må medlemmene få flere
muligheter til å bestemme partiets kurs videre.

565 Så det er forslaget mitt til dere. Fire år. Fire landsmøter. Masse tenking, masse
reising, masse jobbing. La oss få dette partiet inn på en riktig kurs. La oss
motbevise dem som mener Rødt er ferdig. La oss bygge et parti som kan
forandre Norge og forandre verden.

570 Takk for meg!

575

Kilde

Rødts pressesekretær, Iver Aastebøl.

Emner

Demokrati, Landsmøtetale, Sosialisme

580

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/la-oss-bygge-et-parti-som-kan-forandre-norge-og-forandre-verden>

585

590

595

600

605

610